

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לחינוך תשפ"ב 2021-2022

שם הקורס: השאלות הגדולות בחינוך: פילוסופיה של החינוך למתקדמים

מס' קורס: _____ **129.1.3611** _____

שם המרצה: גדעון דיסון
שעות קבלה: בתיאום מראש בבנין 72 חדר 168

יעדי ההוראה:

הטענה ששדה החינוך נמצא בצומת מכרעת נשמעת שוב ושוב בשנים האחרונות, וביתר שאת לאחר המעבר ללמידה מרחוק מתווכת-טכנולוגיה בזמן משבר הקורונה. הנראטיב המוכר לעיפה הוא שהתפתחויות חברתיות וטכנולוגיות מציבות אתגרים חדשים ובלתי מוכרים עבור מחנכים וקובעי מדיניות, כמו: כיצד מכינים תלמידים לעתיד שמשתנה תדירות? כיצד משתנה מהות הלמידה בתקופה שבה טכנולוגיות חדשות משנות את דפוסי התקשורת היומיומיים בין אנשים? האם בית הספר הוא מוסד שאבד עליו הכלח?
למרות ששאלות אלו מוצגות לעיתים קרובות כמי שמעוררות התמודדויות חדשות באופן מהותי, קורס זה יציע לבחון סוגיות אלו בפרספקטיבה רחבה יותר, כזו הנשענת על קריאה בטקסטים קלאסיים בפילוסופיה של החינוך, תוך נסיון להבין בצורה מעמיקה ומדויקת יותר מושגים בסיסיים שרלוונטיים לדיונים המתקיימים בשדה החינוך (למידה, בית ספר, מורים, טכנולוגיה, דמוקרטיה, וכיוב').
מטרת הקורס לא תהיה להציע תשובות חד משמעיות לסוגיות הבווערות בשדה החינוך, אלא לפתח את הרגישות של התלמידים לבחינה ודיון ביקורתי בסוגיות חינוכיות.

פרשיות לימודים:

1. מה זה טקסט פילוסופי ואיך קוראים אותו?

2. סוגיות בווערות בשדה החינוך

שימו לב: הסוגיות שידונו ניתנות לשינוי בהתאם לרצון התלמידים

- חינוך כסוציאליזציה, חינוך כפיתוח הפרט
- חדשנות מול מסורת בחינוך
- מקום בית הספר בלמידה
- הטכנולוגיה תציל את כולנו?
- חינוך בדמוקרטיה

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)			
נוכחות	- 10 %	X חובה	__ בחירה
בחנים ***	- % _____		
עבודות	- 90 %		
מבחנים	- % _____		
סיורים	- % _____		
סה"כ	- 100%		

דגשים בעת קורונה:

אופן ההוראה בקורס - יתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם למצב הקורונה באותה העת ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת המחלקה.

אופן הערכה בקורס - ככל שלא יתאפשר לקיים בחינות פרונטליות הן עשויות להשתנות למטלות חלופיות. עם זאת, המחלקה תשמור על הרכב הציון בקורס, כך שהמטלה החלופית שתינתן תהיה באותו משקל של המקורית.

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

איליץ', א. (1973). ביטול בית הספר. רמת גן: מסדה.
ארנדט, ח. (2008). המשבר בחינוך. תכלת 30. ע"מ 94-113.
בלקברן, ס. (2011). לחשוב! מבוא חדש לפילוסופיה. תל-אביב: ספרי עליית הגג (מבוא, עמ' 11-23).
גוטמן, א. (1987). חינוך דמוקרטי. תל אביב: ספרית פועלים (עמ' 62-87).
ניטשה, פ. ו. (תשמ"ח). מסות על חינוך לתרבות. ירושלים: מאגנס.
ספרד, א. (2000). שתי מטפורות של למידה, והסכנות הטמונות בבחירת אחת בלבד. חינוך החשיבה 19: 13-32.
רוסו, ז. ז. (תש"ע). אמיל, או, על החינוך. ירושלים: מאגנס.